

Het bieden van emotionele veiligheid in een veilige en gezonde omgeving

We zorgen ervoor dat op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, met respect voor de autonomie van kinderen. Waarbij grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen.

Emotionele veiligheid wordt terecht als eerste genoemd bij de vier opvoeddoelen. Het is de basis van ontwikkeling. Een gelukkig en betrokken kind ontwikkelt zich beter! Het zorgdragen voor een omgeving waarin ieder kind zich gezien en gehoord voelt, waar het zichzelf kan zijn, waar het (spel) aanbod is afgestemd op zijn/haar behoefte vraagt constante aandacht! Het is nooit klaar, want nieuwe kinderen, nieuwe teamleden, een nieuwe ruimte kan voor kinderen opnieuw tot onrust leiden.

De kwaliteit van de interactie is bepalend voor het bereiken van een veilige omgeving. Interactie met de kinderen maar zeker ook met de ouders. Bij SKH zien we het belang van een goede relatie met de ouders in het belang van het kind. Voor de ontwikkeling van een kind is het belangrijk dat de volwassenen die betrokken zijn bij de zorg en opvoeding betrokken zijn bij elkaar en goed met elkaar kunnen overleggen. We werken aan wederzijds vertrouwen. Zonder betrokken ouders verworden onze pedagogische doelen tot loze kreten. We willen dat ouders letterlijk en figuurlijk de ruimte krijgen om deelgenoot te zijn van het leven van hun kind bij SKH. We willen dat ouders en medewerkers elkaar vinden in wat hen verbindt: het kind. Zodat de kinderen voelen dat ook de volwassenen om hen heen het goed hebben met elkaar.

Kinderen kunnen zich aan meerdere volwassenen te hechten. Deskundige pedagogisch medewerkers zijn in staat om met oog voor iedere leeftijdsgroep en de specifieke behoefte van ieder kind een veilige hechting tot stand te brengen. Daarmee doen zij mee in een netwerk van volwassenen om het kind. Om dit netwerk sterk te houden is het belangrijk dat de kinderen een relatie kunnen opbouwen met pedagogisch medewerkers die hen gedurende langere tijd begeleiden.

Deskundig betekent voor ons meer dan alleen 'met veel kennis'. Het gaat om professionele liefde voor kinderen, liefde voor het vak en in staat zijn om dit te laten zien door een warme basishouding en betrokkenheid bij de wereld van ieder kind. We gaan ervan uit dat ieder kind uniek is. We sluiten niemand uit en zijn bereid om ons aan te passen aan wat een kind nodig heeft. Inclusief denken bepaalt onze werkwijze. Centrale vraag is: "Wat heeft dit specifieke kind nodig om zich optimaal te ontwikkelen?". Op het moment dat wij ons zorgen maken over het gedrag of de ontwikkeling van een kind is het belangrijk om tijdig deze zorg te delen met ouders en collega's. Opvoeden is een puzzel en opvoeders hebben elkaar nodig om te zoeken naar de juiste aanpak. Soms om te voorkomen dat een kind kwetsbaar wordt, soms om een specifieke kwetsbaarheid (zoals bijvoorbeeld een beperking) te compenseren, soms om bescherming te bieden, soms om een gestagneerde ontwikkeling te helpen vlot te trekken. Wij gaan ervan uit dat een lichamelijke of verstandelijke beperking op zich geen belemmering hoeft te zijn om op een kinderdagverblijf of BSO te komen. Ons uitgangspunt is: 'Gewoon waar het kan, speciaal waar het moet'.

Het bevorderen van persoonlijke competentie

We zorgen ervoor dat kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische, cognitieve, taal en creatieve vaardigheden, om ze in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving.

Kinderen leren van nature, maar niet vanzelf. Kinderen hebben daarbij ervaringen nodig. Duurzaam leren van ervaring stelt echter wel eisen aan die ervaring. Om te beginnen moet het betekenisvol zijn, dat wil zeggen dat kinderen direct betrokken zijn bij het onderwerp/het thema. Omdat we veel verschillende kinderen hebben en de eigenheid van ieder kind respecteren, vraagt dit een breed aanbod om veilig zowel binnen als buiten allerlei activiteiten te kunnen ondernemen. Een rijke speel-leeromgeving prikkelt en daagt uit en er is een balans tussen vrij en begeleid spel. We controleren of we een goed spel –en ontwikkelklimaat creëren door met vaste regelmaat in de groep te kijken naar de mate van welbevinden en spelbetrokkenheid bij de kinderen.

SKH baseert haar pedagogisch beleid op de ontwikkelingsgerichte kijk, zoals onderzocht en beschreven door Lev Vygotsky. Volgens Vygotsky leren kinderen door problemen op te lossen. Hij maakt hierbij onderscheid tussen problemen die het kind zelf kan oplossen (niveau van eigenlijke ontwikkeling) en problemen die het kind met behulp van iemand anders kan oplossen (potentiële ontwikkeling). Er zit namelijk een gat tussen deze twee niveaus, wat hij de zone van naastgelegen ontwikkeling noemt. De volwassene daagt het kind op een speelse manier uit om steeds de volgende stap te zetten en draagt zo steeds meer verantwoordelijkheid over aan het kind. Kinderen leren door interactie (over en weer contact) met andere kinderen en volwassenen. Dat maakt taalontwikkeling en taalverwerving tot een ontzettend belangrijk aspect in de opvoeding.

Woordenschat en taalbegrip zijn de voertuigen van de communicatie.

Zelfvertrouwen, zelfregulatie en reflectie zijn bepalende factoren voor ontwikkeling. Zelfregulatie stimuleert een kind om door te zetten en nieuwe dingen uit te proberen. Om problemen die het tegen komt op te willen lossen. Het maakt dat de nieuwsgierigheid het wint van vermijden van spannende dingen. Maar net zo belangrijk is een positief zelfbeeld, zelfvertrouwen. Dit is een motor voor ontwikkeling, zorgt ervoor dat een kind stappen durft te zetten en misschien nog belangrijker, niet bang is om fouten te maken! Reflectie zorgt ervoor dat het leereffect vele malen groter wordt. Het kind kijkt terug op de activiteit en leert verbindingen maken, oefent nog een keer met de woorden en leert de eigen talenten kennen. Pedagogisch medewerkers werken steeds aan deze basiskennmerken. Vanuit de basis oefenen kinderen met meer specifieke vaardigheden. Spelend leren betekent voor ons dat kinderen samen een verhaal maken. In dat verhaal komen ze problemen tegen die ze oplossen en zo oefenen ze spelenderwijs met verschillende rollen en specifieke vaardigheden. Motorische ontwikkeling, creativiteit, rekenkundig inzicht, construeren, plannen en ordenen, spraak-taalontwikkeling komen als vanzelf aan de orde zonder dat het in lesjes is verpakt.

We doen met regelmaat verslag van de ontwikkeling van ieder kind. We zetten de groei en ontwikkeling niet af tegen algemeen vastgestelde en gemiddelde normen, maar kijken naar de stappen en het tempo van het individuele kind. We realiseren ons, dat ouders meer (kunnen) zien van hun kind en daarmee onmisbare informatie hebben om de ontwikkeling in beeld te brengen.

Het bevorderen van sociale competentie

We zorgen ervoor dat kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde ze in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden.

Samenleven is samenspelen is samen leren! Groepsopvang biedt kinderen van alle leeftijden een mogelijkheid om te ontdekken: “Wie ben ik en hoe verhoud ik mij tot de ander?”. Dat klinkt abstract, maar we gaan ervan uit dat je via de interactie met anderen ontdekt wie je bent en dat kinderen vooral leren als ze actief bezig zijn met andere kinderen.

In de groep ontstaan vriendschappen, oefenen de kinderen met samenwerken, delen, wachten op je beurt, omgaan met conflicten en met kinderen die anders zijn. En dat vraagt nogal wat: je leert dat er een verschil is tussen eigen belang en het belang van een ander. En dan is er ook nog een groepsbelang. Kinderen worden hierdoor sociaal vaardig en leren verantwoordelijkheid te nemen. We gaan ervan uit dat je deze sociale vaardigheden niet altijd aangeboren krijgt, maar dat je veel kunt leren. Dus als kinderen het nog niet zo gemakkelijk vinden en zich afsluiten van de groep of juist te heftig aanwezig zijn, kijken we naar de intentie achter dit gedrag en proberen we dit te vertalen naar vaardigheden dit kind nog kan leren om zich prettig te voelen in de groep.

We willen dat de groep een veilige oefenplaats is, waar kinderen samen met de pedagogisch medewerkers een warme band opbouwen. In een positieve groep zijn kinderen bereid om elkaar te helpen, zijn ze betrokken op elkaar en willen ze samen spelen. Een groep wordt deze veilige plek als tegelijk voor ieder kind voldaan wordt aan de psychologische basisbehoeften: autonomie (‘ik kan het zelf, hoewel niet altijd alleen) , relatie (‘anderen waarderen mij en willen met mij omgaan’) en competentie (‘ik geloof in wat ik kan en heb plezier in mijn eigen kunnen’). De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van de balans tussen groepsgerichte aandacht en individuele aandacht. Ze stimuleren een positieve manier van communicatie, versterken het inlevingsvermogen, en verantwoordelijkheidsgevoel door kinderen een rol van betekenis te geven in de dagelijkse gewoontes en rituelen van de groep. Ze houden rekening met de behoefte aan autonomie en competentie door het aanbieden van betekenisvolle activiteiten die aansluiten bij de interesse en motivatie van kinderen. Maar hen ook uitdaagt tot teamwork, zodat ze ontdekken dat je samen nog veel verder komt.

In een groep ontdek je dat iedereen anders is. Aan de buitenkant, maar ook aan de ‘binnenkant’. We willen kinderen meegeven dat verschillen waardevol zijn. Dat je daar zonder waardeoordeel mee om kunt gaan. Soms kan het best lastig zijn voor kinderen om in de groep om te gaan met kinderen die zich voor hen niet zo voorspelbaar gedragen. Binnen de grenzen van de draagkracht van de groep proberen we toch om ruimte te maken voor ieder kind. We geloven dat dit uiteindelijk de veerkracht, flexibiliteit en sociale vaardigheden van ieder kind versterkt.

Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden

Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Kom binnen; wees welkom! Gastvrijheid is een belangrijke kernwaarde die willen uitstralen. Een locatie van SKH is eigenlijk een mini-samenleving. Alles wat we in onze grote samenleving tegenkomen, komen we in het klein tegen op het kinderdagverblijf en de BSO. De manier waarop we onze mini-samenleving inrichten zegt alles over onze normen en waarden. Door ouders en kinderen actief te betrekken maken kinderen op een natuurlijke manier kennis met onze regels en omgangsvormen. Belangrijke voorwaarde hiervoor is dat we kiezen voor één pedagogische huisstijl. Binnen onze muren weten de kinderen hoe er met hen wordt omgegaan, hoe ze worden aangesproken, wat bij ons de gewoontes zijn. Deze duidelijkheid is belangrijk voor kinderen en ze zijn goed in staat om te begrijpen dat er verschillen zijn met thuis. En net als overal is ook onze mini-samenleving geen omgeving waar alles vaststaat. Het is een dynamische wereld waarin een team samen met ouders, kinderen, betrokken leerkrachten steeds weer opnieuw bepalen hoe we met elkaar om willen gaan.

We zien kinderen als volwaardig en actief lid van onze samenleving. Ze hebben invloed, leveren hun bijdrage en daarin willen we hen begeleiden. Zodat ze zich verder ontwikkelen tot sociale, verantwoordelijke en democratische burgers. In onze pedagogische aanpak maken we dit zichtbaar in onder andere dagelijkse rituelen, activiteiten, omgang, methodes, gesprekken en houdingen. In groepen, waar kinderen al jong leren dat niet iedereen hetzelfde is, dat je conflicten positief kunt oplossen, dat je in een groep met elkaar moet overleggen en dat je samen verantwoordelijk bent voor de groep. Kinderen 'oefenen' zo hun sociale en democratische vaardigheden op een ongedwongen manier. Jong geleerd is oud gedaan. Van ons vraagt dit een democratische opvoedstijl; we stellen duidelijk regels en grenzen maar kunnen deze altijd uitleggen. We houden rekening met de behoeften en ontwikkelingsfase van het kind en geven kinderen waar dat kan zelf keuzevrijheid.

'It takes a village to raise a child', zo luidt het van oorsprong Afrikaanse gezegde. Die 'village' bestaat in onze huidige tijd uit instanties als scholen, consultatiebureau, kerk, kinderopvang, verenigingen. We zijn allemaal mede-opvoeders. Met elkaar zijn we verantwoordelijk voor een leefomgeving waarin kinderen veilig en gezond op kunnen groeien en waar problemen gezamenlijk worden aangepakt. Dit heeft gevolgen voor de manier waarop de volwassenen samen kunnen werken als het gaat om afstemmen van opvoeding (zoals ouders met school, kinderopvang, sportclubs), de wijze waarop de omgeving is ingericht (veilig, maar toch ook uitdagend) en de manier waarop we met elkaar oog houden voor de kinderen en ze zien als volwaardige burgers in onze samenleving. Ook al zijn ze nog niet volwassen, ze spelen een belangrijk rol. Niet later, ook nu al!